

**Historische Vereniging
Marithaime**

Jaarverslag 2025

Dorpsstraat Elst rond 1900 (ingekleurd)

Inleiding

Het jaar 2025 was voor Marithaime succesvol. Een voltallig bestuur van zeven personen, dat elke maand vergaderde, een in aantal groeiende archiefwerkgroep van gemiddeld acht personen die wekelijks bij elkaar komt, veel bezoekers bij de inloopwoensdagochtend, veel publiciteit, prima lezingen, een druk bezochte dorpsquiz, een gestage toename van het aantal leden, aanmeldingen van nieuwe vrijwilligers en een groei van het aantal bijdragen aan de Nieuwsbrief en vooral de Elstercloupedie.

Enkele nieuwe werkgroepen zijn gestart, enkele schenkingen zijn ontvangen, een deel van het Weekblad De Betuwe is gedigitaliseerd. Steeds meer (in het verleden ontvangen) archieven worden ontsloten.

Er zijn twee boeken en een katern gepubliceerd.

Hoewel het aantal actieve leden de veertig benadert, blijven nieuwe vrijwilligers gewenst. Er is nog veel werk te verzetten.

Al met al zien we de toekomst van Marithaime positief tegemoet.

Jaarverslag vastgesteld in de Algemene Vergadering d.d. 25 maart 2025

Ron van Hoeven
voorzitter

Rudi Liebrand
secretaris

Inhoudsopgave

Leden en bestuur	p. 4
Leden	
Bestuur	
Externe contacten	p. 7
Commissie Monumenten en Welstand	
Commissie Naamgeving	
Contacten met gemeente	
Contacten met andere historische verenigingen	
Activiteiten	p. 9
Lezingen/excursies	
Elster Dorpsquiz	
Publicaties	
Vanuit de werkgroepen	p. 13
Werkgroep publiciteit	
Website	
Facebook	
Nieuwsbrief	
Sportboek	
Werkgroep Elsterclopedie	
Werkgroep Archeologie	
Werkgroep Genealogie	
Werkgroep Tweede Wereldoorlog	
Werkgroep Nip	
Werkgroep Taminiau/Heinz	
Werkgroep Herberts	
Werkgroep Westeraam	
Werkgroep Erfgoedlokaal, bibliotheek en archief	
Werkgroep Digitaal archief/beeldbank	

Leden en bestuur

Leden

Het ledenbestand is in 2025 opgelopen van 322 tot 342.

Stand van zaken per 31-12-2025:

erelid	2
gezinslid	37
lid	303
Totaal	342

overleden	4	aangemeld	32
geroyeerd	0		
opgezegd	5		
AF	9	BIJ	32
Groei		23	

Samenstelling Bestuur

Het bestuur was met zeven leden voltallig.

voorzitter	Ron van Hoeven (educatie/onderwijs en contact met gemeente)
secretaris	Rudi Liebrand
penningmeester	Eric Zwartkruis
lid	Herman Aarns
lid	Marius Jansen (activiteiten/lezingen)
lid	Jan Rouwhorst (PR en communicatie, nieuwsbrief)
lid	Netty van Kleef (archief en bibliotheek)

Voor bepaalde taken wordt het bestuur ondersteund door Bjorn van Snippenburg (website en Elsterclopedie), Coen Hoogveld (website, Nieuwsbrief), Christa van Kleef (entree lezingen) en Ger de Vrieze (bezorgen van de Nieuwsbrief en uitnodigingen bij leden die geen e-mail hebben).

Locatie

Basisschool Stap voor Stap
Kruisakkers 3, Ruimte 13
6662 DV Elst

Inloop: elke woensdag van 10 tot 12 uur.

Bestuur

Het bestuur van de Historische Vereniging Marithaime zet zich in om het Cultureel erfgoed van Elst in kaart te brengen, het te beschermen en het onder de aandacht te brengen. Het bestuur kwam in 2025 twaalf keer bijeen.

Het bestuur kan met tevredenheid vaststellen dat Marithaime meer en meer zichtbaar is en dat dat door leden maar zeker ook door niet-leden werd zeer gewaardeerd. We laten door berichtgeving in de social media, Gemeentenieuws en de Gelderlander en vooral in onze eigen Nieuwsbrief zien wat we doen en waar we voor staan. Ons leden aantal steeg in 2025 met 23 leden naar een totaal van 342.

Vele leden en ook niet-leden hebben de weg naar het Wapen van Elst gevonden voor de door ons gegeven presentaties en we zien een stijgende lijn in het aantal bezoekers. Met name de lezingen over de Dorpsstraat en Oorlogsverhalen waren uitverkocht. Ook het uitstapje naar Bronbeek in Arnhem kon op grote belangstelling rekenen evenals de stadswandeling in Amersfoort.

Traditioneel maar zeker het vermelden waard is de Dorpsquiz opnieuw werd gehouden en dat 28 teams om de prijzen streden. Ook aan de jaarlijkse Open Monumentendag deed Marithaime mee en waren we met een informatiestand voor het gemeentehuis aanwezig.

In 2025 is het boek Sport in Elst uitgegeven; in juni werd het eerste exemplaar in de kantine van Spero aan de wethouder sport Wijnte Hol overhandigd. De verhalen uit het boek en eromheen werden door de schrijvers in lezing in Het Wapen van Elst nader belicht. Ook in 2025 verscheen de uitgave Elster Straten deel 3: De Dorpsstraat (oostelijk gedeelte); het eerste exemplaar werd aan erelid Frits Hoogveld uitgereikt.

Niet voor iedereen zichtbaar, maar zeer waardevol is het vastleggen en archiveren van ontvangen foto's, verhalen en verkregen antiquiteiten door leden van onze archiefgroep. Steeds vaker worden nieuwe artikelen over gebeurtenissen, instellingen, bedrijven en/of personen/families geschreven en op de Elsterclupedia geplaatst.

De archiefgroep komt iedere woensdag bijeen in ons verenigingslokaal, het 'Erfgoedlokaal', in obs Stap voor Stap. Die ruimte staat op de woensdagochtend ook open voor leden en belangstellenden; er kan onder het genot van een kop koffie informatie worden uitgewisseld.

Marithaime is nauw betrokken geweest (teksten en foto's) bij de voorbereiding van de historische wandeltocht met oude foto's op grote panelen door Elst in het kader van Elst 1300; de wandeling is op 3 januari 2026 geopend. Ook verzorgde Marithaime een tentoonstelling van historische foto's in de huisartsenpraktijken De Sevenbruggen en De Mussenberg.

Het secretariaat (info@marithaime.nl) vormt het middelpunt van communicatie. Naast de gebruikelijke secretariële ondersteuning worden de bijna wekelijks ontvangen informatie-verzoeken behandeld. Hierdoor hebben we zelfs verschillende keren mensen, die elkaar al vele tientallen jaren uit het oog verloren waren, met elkaar in contact kunnen brengen.

Zoals uit het vorenstaande valt op te maken, Marithaime leeft, en we willen in 2026 deze lijn voorzetten. Speerpunten in 2026 zijn uiteraard onze inbreng tijdens Elst 1300, maar ook uitrollen van het project digitalisering van bijna 125 jaar van het weekblad 'De Betuwe'. In 2026 verwachten we voortgang over gemeentelijke erfgoedbeleid, daarover hebben we onlangs in samenwerking met andere historische kringen het overleg met de wethouder cultuur, Evert Westerbeek opgestart.

Externe contacten

Commissie Monumenten en Welstand

(contactpersoon Jacques Zwartkruis)

Namens Marithaime heeft Jacques Zwartkruis sinds 2016 zitting in de gemeentelijke commissie M&W, die op aanvraag van B&W adviezen geeft over beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten.

Gemeente Overbetuwe telt 76 rijks- en 200 gemeentelijke monumenten.

(https://elsterclopedie.marithaime.nl/wiki/Lijst_van_gemeentelijke_monumenten)

Verder zijn er 97 beschermde archeologische gebieden waarvoor aandacht is. Tevens zijn er drie landgoederen in de gemeente, te weten Loenen, Herveld en Hemmen.

De commissie houdt zich bezig met de advisering over cultureel erfgoed in de gemeente Overbetuwe. Door ondergetekende worden samen met de voorzitter van de Historische Kring Driel, de ambtenaar (monumenten en archeologie) van de gemeente en een vertegenwoordiger van het Gelders Genootschap plannen bekeken. Het gaat over bouwen, verbouwen, en bouwen nabij de beschermde objecten.

In 2025 is de commissie zeven keer in het gemeentehuis voor een vergadering bij elkaar geweest. De vergaderingen zijn openbaar.

Voor het dorp Elst zijn onderstaande plannen op tafel geweest:

Rivierpolder 4 (Aamsestr 15) (3x) gebruik zolder / verbouw zolder / gewijzigd plan zolder

Rijksweg Noord 2 Elst plaatsen dakramen

Logtsestraat 6-6a Elst wijzigen wonen

Dorpsstraat 61 Elst plaatsen zonnepanelen / aanbrengen geneesmiddelen
automaat

Vanuit de Historische Vereniging Marithaime kwam het verzoek om aandacht te besteden aan het pand Valburgseweg 13 te Elst. Een sloopvergunning kon niet geweigerd worden omdat er geen status voor bescherming aan het pand was verbonden.

De gemeente werkt aan beleid t.a.v. Cultureel Erfgoed. Een onderdeel daarvan is het gebouwde erfgoed. Die inventarisatie zal leiden tot een visie op het cultureel erfgoed. Aan de raad is het om keuzes te maken en dan over te gaan tot bescherming van het aanwezige cultureel erfgoed.

Commissie Naamgeving

(contactpersoon Feike Vlas)

In de gemeentelijke Commissie Naamgeving zit namens Marithaime ons lid Feike Vlas. De bedoeling van onze inbreng in deze commissie is: de geschiedenis door te laten klinken in de

naamgeving van straten, bruggen en watergangen. De commissie heeft in het jaar 2025 geen besluiten genomen over naamgeving aangaande het dorp Elst.

Contacten met de gemeente

(contactpersoon Ron van Hoeven)

Zowel met de wethouder cultuur als met de diverse beleidsambtenaren is een goed en regelmatig overleg.

In 2025 heeft de gemeente een inventariserend onderzoek laten uitvoeren ten behoeve van het vaststellen van een Erfgoedbeleid door de gemeenteraad. (zie verder: hierna)

Ook zijn we inhoudelijk betrokken bij het tot stand komen van de nieuwe cultuurvisie voor 2026- 2029.

In de herfst heeft de burgemeester Marithaime met een bezoek vereerd. In een geanimeerd gesprek is uitgebreid besproken wat de activiteiten en de wensen van Marithaime zijn.

Contacten met andere historische verenigingen

(contactpersoon Ron van Hoeven)

Overbetuwe kent vier historische verenigingen, waarvan de voorzitters en secretarissen elkaar regelmatig treffen om onderwerpen die voor ieder van belang zijn te bespreken.

In 2025 concentreerde het overleg zich op het voorbereidende onderzoek tbv erfgoedbeleid van de gemeente in het kader van de nieuwe omgevingswet. Er was geld beschikbaar en de gemeente heeft (zonder overleg met de verenigingen) Bureau Buiten de opdracht voor het onderzoek verleend. Het eindresultaat is door de vier verenigingen als onvoldoende betiteld.

In een gesprek met de wethouder (in juni) heeft een van de verenigingen zich teruggetrokken uit het overleg met de gemeente en naar later bleek ook met de andere historische verenigingen. De drie resterende verenigingen hebben een nieuw onderzoek en overleg daarover aangevraagd; beide zijn op 31 december nog niet gerealiseerd. Een gesprek hierover met de wethouder zal in 2026 plaatsvinden.

Met het Tempel-Kerkmuseum is een goed contact. Naast een halfjaarlijks overleg is er samenwerking bij evenementen zoals de Monumentendag en wordt er minimaal eenmaal per jaar een gezamenlijke lezing in de Grote Kerk georganiseerd; dat laatste is in 2025 overigens niet gelukt doordat de spreker zich op een (te) laat moment heeft afgemeld. Incidenteel zijn er contacten met de historische kringen van Huissen en Bemmelen.

Activiteiten

Lezingen/Excursies

(contactpersoon Marius Jansen)

Overzicht 2025

07 januari 2025

Nieuwjaarsreceptie/vrijwilligersbijeenkomst, waarbij elk werkgroep zijn resultaten en plannen presenteert. (25 personen)

25 maart 2025

Jaarvergadering Marithaime met aansluitend lezing over de Eshof door Willem Janssen/Peter Brusse/Rudi Liebrand met een terugblik op het verleden (veel foto materiaal van o.a. de opbouw van de wijk). (60 personen)

22 april 2025

De geplande lezing over de archeologie van het Romeinse wegennetwerk richting Arnhem die gepresenteerd zou worden door Dhr. Rinse Willet is helaas op het laatste moment door de spreker geannuleerd. Marithaime zou deze lezing samen met het TempelKerkmuseum organiseren.

20 mei 2025

Lezing over de Grift, de waterverbinding/trekvaart tussen Arnhem en Nijmegen. Duo-presentatie door de gebroeders Frits en Coen Hoogveld (met mooie plaatjes en foto's). (82 personen)

13 juni 2025

Succesvolle stadswandeling met gids in Amersfoort. (14 personen)

17 juni 2025

Lezing over de Maatschappij van Weldadigheid, de landbouwkolonies in Drenthe door Dhr. Geert Visser een eye-opener voor velen. (40 personen)

12 september 2025

Geslaagd bezoek aan het Koninklijk Tehuis voor Oud Militairen Bronbeek en het Museum (45 personen)

13 september 2025 Open Monumentendag met een monumentenwandeling door het centrum van Elst, een kraam met boeken en een presentatie van de historische wapenpanelen.

14 en 15 oktober 2025

Lezing in de serie de Elster Straten over het oostelijk deel van de Dorpstraat door Rudi

Liebrand met veel foto's. (en uitgave van een boekje) Beide avonden flink bezocht. (2x 100 personen)

7 november 2025: Dorpsquiz.

18 november 2025

Lezing over Sport in Elst door Hans Wagenaar, Jan Rouwhorst en Coen Hoogveld n.a.v hun Sportboek, lezing in drie tijdvakken ingedeeld. (ruim 60 personen)

09 december 2025

Oorlogsverhalen/gefilmde interviews met Elstenaren die de oorlog meegemaakt hebben, gepresenteerd door Eric Zwartkruis en Marius Jansen met ondersteuning van Rudi Liebrand, die de interviews heeft gefilmd. Indrukwekkende presentatie (140 personen)

Gepland

3 januari 2026: Opening historische wandeltocht met 72 panelen in en rond Elst; medewerking Marithaime.

20 januari 2026: Nieuwjaarsreceptie voor genodigden/medewerkers Marithaime. Locatie: Bij Tante.

17 maart 2026: jaarvergadering met aansluitend presentatie door Marieke Kraan over 'slavernij in Suriname aan de hand van een historisch Diorama. Locatie: Het Wapen van Elst.

14 en 15 april: lezing over drukkerij Herberts door Dorien Rikken Locatie De Kik.

8 mei: Excursie/Stadswandeling vestingstadje Naarden/ inclusief rondvaart (Maximaal 25 deelnemers).

26 mei: lezing over Kleefse Enclaves door Emile Smit. Locatie: Het Wapen van Elst.

11 juni: medewerking Marithaime Elster Oavond(middag) Elst 1300. Locatie: Dorpsplein (Durpsplein). Een soort Polygoon journaal over ElstOud/Elst tegenwoordig.

27 juni t/m 5 juli: dubbeltentoonstelling: Taminiau/Heinz en Elst 1250 met boekenverkoop Marithaime. Locatie: On der de Toren

7 juli: Lezing over Medische kant v/d slag om Arnhem door dr. Matthijs Somford. Locatie: Het Wapen van Elst.

18 september: Excursie/stadswandeling Gorinchem.

22 september: Lezing Noord-Korea gezien uit eigen ervaring/waarnemingen van moeilijke bestemmingen/mysterieuze samenleving (een bijzonder verhaal) door Marc Roth. Locatie: Het Wapen van Elst.

13 oktober: lezing Armenzorg in de 17de eeuw. Martijn IJzerman

17 november: lezing; Tussen traditie en transformatie; De ontwikkeling van mens -dier relaties op de paardenmarkten van Elst en Nijmegen (1850-1970) door Meie Ursulman (Masterscriptie).

Elster Dorpsquiz

(contactpersoon Toon Osterloh)

Het jaar van een Dorpsquiz met zijn medewerkers ziet er sjabloonachtig uit. Zo ook het jaar 2025. In de maand mei de aftrapbijeenkomst. Daar wordt het stof van het universele draaiboek afgeblazen, worden de nieuwe data ingevuld en de taken verdeeld en wordt extra aandacht gegeven aan de evaluatiepunten van het jaar ervoor. In augustus, september en oktober worden de vragen gemaakt door de leden van het comité. Vervolgens gewogen, geredigeerd, gekozen, voorzien van media en digitaal verwerkt. De quizavond was op 7 november. De bezetting was maximaal: 28 teams van 5 personen.

De strijd was tot het einde spannend. Een noodzakelijke barrageronde moest uiteindelijk de beslissing brengen. “FC Balophetdak” trok aan het langste eind.

Samengevat: weer een zeer plezierige avond voor iedereen (onze doelstelling nummer 1).

Hoewel in een iets andere personele bezetting, zal 2026 veel lijken op 2025, *business as usual* dus. Met dien verstande dat wij ons ook dit jaar zullen gaan bezighouden met “de Dorpsquiz in samenhang met Elst 1300”.

Publicaties

Sportboek

Sport in Elst – de geschiedenis van sportorganisaties en evenementen in Elst
Door: Jan Rouwhorst, Frits Hoogveld, Hans Wagener, Henk Knol, Coen Hoogveld
Elst 2025; 238 blz.

Elster Straten

Elster Straten Deel 3: Dorpsstraat (oostzijde)
Door Rudi Liebrand, Frits Hoogveld, Netty van Kleef, Teus Peek, Huib de Vries
Elst 2025; 196 blz.

Monumentenwandeling

ELST vol monumenten
Door: Rudi Liebrand
Elst 2025; 16 blz.

Elsterclopedie: Bijdragen in 2025:

- groenteboeren: Korthouwer, Derksen
- scoutinggebouwen
- duivensportvereniging
- Familie Jansen van de Laak (Rijksweg-Zuid)
- Familie Doeze Jager (Rijksweg-Noord)
- Boerderijen: Westeraam, Landasoord, Rijzenburg
- De Park en familie Gidding
- Janssen de smid
- Chronologie militaire acties sept 1944 – febr 1945

Vanuit de werkgroepen

Werkgroep Publiciteit

(contactpersoon Jan Rouwhorst)

De commissie PR heeft zich het afgelopen jaar met diverse zaken bezig gehouden teneinde de eigen leden te informeren en Elstenaren meer bekend te maken met de activiteiten van Marithaime.

De commissie bestaat uit Coen Hoogveld (nieuwsbrief, website, vormgeving), Bjorn van Snippenburg (nieuwsbrief, website en Elsterclopedie), Nettie van Kleef (Facebook) en Jan Rouwhorst (voorzitter, persberichten).

De leden ontvingen afgelopen jaar tien keer de maandelijkse nieuwsbrief; de daarin vermelde berichten zijn ook zijn geplaatst op onze website. De redactie is afhankelijk van de aangeleverde copy en roept leden op om meer gebruik te maken van de mogelijkheid om teksten en/of foto's aan te leveren. Een deel van al deze berichten werd op onze Facebook-pagina geplaatst. De statistieken laten zien dat het bereik van onze social media toeneemt. Voorafgaande aan de vele activiteiten plaatsten we persberichten in De Gelderlander en Het Gemeentenieuws.

Website

(Contactpersoon: Coen Hoogveld)

Op onze website www.Marithaime.nl werden door Coen alle berichten, verhalen, foto's, activiteiten etc. geplaatst. De website is een belangrijk visitekaartje voor Marithaime, dus deze moet informatief en actueel zijn.

Facebook

(Contactpersoon Netty van Kleef)

De Facebookpagina werd door Netty gevuld. Op facebook zijn wat leuke filmpjes geplaatst. Ook de aankondigingen over lezingen worden hier geplaatst. Het aantal volgers is toegenomen tot 425.

Nieuwsbrief

(contactpersoon Coen Hoogveld)

De maandelijkse Nieuwsbrief is het afgelopen jaar tien keer verstuurd. In de Nieuwsbrief staat een verzameling van berichten, verhalen, foto's etc. die ook op de website staat of komt. Aankondigingen en verslagen van activiteiten van Marithaime en verwante instellingen komen erin en recensies van interessante historische boeken. Er is door Rudi

Liebrand een artikelenserie gestart met Elster berichten uit de beginjaren (1890) van het Weekblad de Betuwe. Jan doet de eindredactie en Bjorn en Coen verzorgen de lay out. Indien er ontwerpen nodig zijn voor bijvoorbeeld posters of flyers, dan worden deze gemaakt door Coen Hoogveld; hij zorgt ervoor dat dit op een professionele manier gebeurt in een herkenbare 'Marithaime huisstijl'.

Sportboek

(coördinatie Jan Rouwhorst)

Het afgelopen jaar is op zondag 22 juni het boek Sport in Elst gepresenteerd op Sportpark De Pas. Auteurs waren Frits Hoogveld, Hans Wagener, Henk Knol en Jan Rouwhorst. Coen Hoogveld heeft de vormgeving gedaan en Rudi Liebrand de eindredactie. De oplage is 700 exemplaren waarvan er inmiddels zo'n 500 zijn verkocht (verkoopprijs €19.95).

Werkgroep Elsterclupedie

(contactpersoon Bjorn van Snippenburg)

De redactie van de Elsterclupedie wordt gevormd door: Rudi Liebrand, Wouter Gubbels, Hans Smeets en Bjorn van Snippenburg.

De redactie is in 2025 een paar keer bij elkaar geweest. Onder meer om te spreken over:

1. Wat we doen met aangeleverd materiaal (bijv. over de familie Baltussen)
2. Hoe brengen we de Elsterclupedie meer onder de aandacht (bijv. stukjes in de Nieuwsbrief).
3. We nodigen mensen uit om resultaten van onderzoek (of andere interessante zaken die ze tegenkomen) met als kern het dorp Elst op Elsterclupedie te zetten. Als we hier logische thema's voor nemen (bijvoorbeeld persoonsnamen of adressen) kunnen we de informatie altijd later uitbreiden.
4. Technische ondersteuning, want de Elsterclupedie heeft geen echte gebruiksaanwijzing.

De redactie bespreekt en redigeert nieuwe artikelen voor ze gepubliceerd worden. Nieuwe artikelen in de Elsterclupedie worden steeds aangekondigd in de Nieuwsbrief.

Zie: <https://elsterclupedie.marithaime.nl/wiki/Elsterclupedie>

De thema's in de Elsterclupedie vormen regelmatig de bron voor historische artikelen in de Gelderlander

Werkgroep Archeologie

(contactpersoon Harry Sanders)

De werkgroep archeologie wordt ingeschakeld wanneer er vragen van buiten komen over archeologische zaken. In 2023 is de verzameling Hommes aan de vergetelheid ontrukkt:

Marithaime heeft sinds 2007 in bruikleen van de gemeente een kist met 651 archeologische vondsten, vooral fibulae, gespen, munten en kogels. Een groot deel van deze objecten is in 2024 en 2025 gefotografeerd en beschreven door Jolle Fonk, werkzaam bij PAN, Portable Antiquities of the Netherlands. De gegevens worden digitaal bewaard bij PAN.

Van Rob Loos uit Overasselt ontving Marithaime ongeveer tachtig bodemvondsten uit de Romeinse tijd: scherven van kruiken, wrijfschalen, amfora's, kookpotten en dakpannen. De vondsten komen niet specifiek uit Elst maar wel uit de omgeving van Nijmegen. De metalen voorwerpen uit de Romeinse tijd die Marithaime al in bezit had, geven samen met deze keramiekscherven een breed beeld van de gebruiksvoorwerpen van de Romeinen in deze regio.

Activiteiten verricht in 2025 door de werkgroep: Enkele vragen van archeologische instanties over informatie van ontwikkeling van terreinen zijn beantwoord. Helaas ontvangen we geen informatie van de gemeente; en wanneer er iets in de Gemeentegids staat, zijn we te laat om te reageren. Overige communicatie met de gemeente loopt niet soepel.

Harrie zelf zoekt regelmatig met zijn metaaldetector op akkers en houdt bouwlocaties in de gaten.

Werkgroep Genealogie

(contactpersoon Huib de Vries)

De werkgroep genealogie biedt leden van Marithaime ondersteuning bij hun genealogisch onderzoek. Met enige regelmaat komen van binnen en buiten Elst genealogische vragen over families die ooit in Elst woonden of er raakvlakken hebben en soms ook vragen om oude foto's van Elst. Ook bereiken ons vragen naar stambomen en het onderzoek daarnaar. En daar kan Marithaime in faciliteren. Marithaime heeft daarvoor digitale bronnen zoals: de burgerlijke stand van Elst en het bevolkingsregister van Elst.

In de toekomst willen we een verzameling bidprentjes toegankelijk maken net zoals een Elsterse verzameling van ruim duizend geboortekaartjes uit de vijftiger jaren. Ook is er het voornemen om een online kwartierstatenboek te realiseren bijvoorbeeld op de Elsterclopodie; hiervoor zoeken we nog medegenealogen.

Een al jaren bestaande wens is gerealiseerd. Marithaime en Forte fit hebben elkaar in 2025 gevonden en bieden samen een cursus stamboomonderzoek aan met daarin o.a. het stamboomprogramma Aldfaer. De cursus, die flink overtekend is, start begin 2026. Vanuit Marithaime zal Huib de Vries deze cursus geven.

Werkgroep Tweede Wereldoorlog

(Contactpersoon: Hans Smeets)

De werkgroep WOII ging verder met het beschrijven van de militaire acties in Elst en omgeving in 1944/'45; deze is verschenen in de Elsterclopedie.

De persoonlijke verhalen die in de Elsterclopedie zijn verschenen, worden nu ook gekoppeld aan de chronologie. Dat geeft een completer beeld voor diegenen die meer over de gebeurtenissen willen weten.

Marithaime heeft een twintigtal ordners in bruikleen gegeven aan het Arnhems Oorlogsmuseum. De inhoud van deze ordners is een minutieus overzicht van de gebeurtenissen in de Betuwe ten westen van Elst. Wel interessant maar niet direct voor Elst. Als dank werden we met een klein groepje uitgenodigd om het museum te bezoeken. Dat is in juli gebeurd.

Bij ons binnengekomen verzoeken om informatie hebben we aan het Arnhems Oorlogsmuseum doorgespeeld: de vragen waren:

- wat is de oorsprong van de spullen gevonden op de voorkamer van Valburgseweg 66
- bevestiging van de naam van de gesneuvelde militair die in de Kloosterstraat in Eimeren is begraven.

Marithaime heeft ook nog tweemaal contact gehad met het museum Niemandsland in Gendt.

Werkgroep Ondernemers

(contactpersoon: Herman Aarns)

Willem Arends en Herman Aarns hebben het winkelbestand van centrum Elst geïnterviewd. De bedoeling is om de pand-bezetting van 1983 tot nu in kaart te brengen qua branche en exploitant. Dat als een vervolg op het onderzoek in het boek 'een eeuw Elst' van J. Brouwer, dat tot 1983 loopt. Het wordt zo mogelijk aangevuld met familie geschiedenissen.

Daarvoor gaan zij in de loop van 2026 ondernemers interviewen.

Werkgroep Nip

(contactpersoon Rudi Liebrand)

Aan de ontsluiting van het archief van A. Nip is al enkele jaren gewerkt door de werkgroep bestaande uit Huib de Vries, Netty van Kleef, Frits Hoogveld, Teus Peek (schoonzoon van Nip) en Rudi Liebrand. Het doel is een reeks boekjes/lezingen te verzorgen onder de naam 'Elster Straten' over delen van het dorp en de verschillende buurschappen. De eerste over Aam is geweest in 2022 de tweede over Eimeren en De Wuurde in 2024, de derde over de

het oostelijk deel van de Dorpsstraat in 2025. De voorbereidingen voor deel vier over het westelijk deel van de Dorpsstraat en de Valburgseweg, starten in de herfst van 2026.

Werkgroep Taminiau/Heinz

(contactpersoon Gerard van Vosselen)

Het is dit jaar alweer 78 jaar geleden dat het conservenbedrijf Taminiau verder ging onder de naam Heinz. De archiefgroep Taminiau/Heinz bestaande uit Teus Peek, Gerard van Vosselen, Carel Taminiau en Huib de Vries hield/houdt zich bezig met het digitaliseren en opschonen van het archief van wat nu Kraft Heinz is.

In het kader van Elst 1300 komt er in juni 2026 een expositie over Taminiau/Heinz.

In 2025 is een lijvig handgeschreven en van foto's voorzien logboek, de kroniek van het leven van Jan Taminiau, aan Marithaime ter inzage aangeboden. Bert Karlsbeek heeft alle pagina's gefotografeerd. Er komt tijdens de expositie een reproductie van het boek ter beschikking voor belangstellenden.

Werkgroep Herberts

(contactpersoon)

Bij het ontmantelen van Drukkerij Herberts in 2022 hebben we veel mooie historische zaken kunnen veiligstellen, waaronder twee ongeveer zeventig jaren oude drukpersen, waaronder een Degel die snel na de oorlog via de Marshallhulp in Elst is gekomen. Deze machines zijn tijdelijk opgeslagen op de Gemeentewerf.

De werkgroep bereidt samen met Jan Herberts een presentatie voor uit de "nalatenschap" van de drukkerij om te laten zien hoe de drukkerij functioneerde.

Delen van de verzameling zullen tentoongesteld worden tijdens de lezing over Herberts die in april 2026 door Dorien Rikken verzorgd zal worden..

Werkgroep Westeraam

(contactpersoon Wouter Gubbels)

In 2025 heeft de werkgroep alle foto's van Feike Vlas en Hans Eijkelboom gerubriceerd en toegevoegd aan de beeldbank van Marithaime. Er is een aantal artikelen geschreven over thema's uit Westeraam voor de Elsterclopedie : scoutinggebouw / gebouw PV de Toekomst / boerderij Landasoord.

De werkgroep gaat in 2026 op een lager pitje verder. Er wordt bekeken hoe de gerubriceerde foto's een plek in de Elsterclopedie kunnen krijgen en in welke vorm. Verder zullen er nog sporadisch artikelen geschreven worden voor de Elsterclopedie bijv. over de kunst in de wijk. Ook zal in het archief van Marithaime gezocht worden naar geschikte thema's uit Westeraam voor de Elsterclopedie.

Werkgroep Onderwijs

(contactpersoon Anneke in 't Zand)

Voor de Werkgroep Onderwijs is 2026 een uitgelezen kans om de geschiedenis van Elst in het onderwijs te versterken. In 2025 is begonnen met het schrijven van een lespakket voor basisscholen in het kader van Elst1300. Dit zal in 2026 uitgroeien tot een werkboekje voor alle basisschoolleerlingen (oplage 2500 stuks), met bijbehorende kennisclipjes, lesbrieven en andere activiteiten.

Werkgroep Erfgoedlokaal, bibliotheek en archief

(contactpersoon Netty van Kleef)

Het Erfgoedlokaal kent op woensdagen van 10 tot 12 uur een open inloop. Bijna wekelijks zijn er bezoekers die vragen hebben of spullen komen aanbieden. Op z'n ochtend zijn zes tot twaalf Marithaime-leden aanwezig. Het is dan ook een gezellige ochtend waar veel over vroeger wordt gepraat onder het genot van een lekker kopje koffie. Verder gingen we gewoon verder met de gebruikelijke bezigheden, zoals het opschonen, ordenen en archiveren van de ingekomen stukken en het bijwerken van de bibliotheek.

Door schenkingen (vooral boeken) wordt dit archief steeds verder uitgebreid. We selecteren voortaan streng: alleen spullen die van toepassing zijn op Elst en directe omgeving worden opgeslagen, boeken die al in ons bezit zijn doen we van de hand, gaan de verkoop in.

De Tabula is na 25 uitgaven niet meer verschenen. Er was altijd een wat feestelijke ochtend waarop leden hun Tabula Terugblik konden ophalen. We zijn druk met de voorbereidingen voor Elst 1300. Dus is er nog geen nieuwe invulling voor deze gezellige ochtend gevonden, suggesties altijd welkom.

Wat de foto's betreft hebben we weer een flink aantal uit Huissen ontvangen. Kunnen we weer mee aan de slag. De honderden foto's van drukkerij Herberts zijn door Herman Aarns, Frans Bakkers en Netty van Kleef verder op Elst uitgezocht.

De diverse onderwerpen zullen in de toekomst te zien zijn op de Elsterclopedie.

Nog een ding, de nieuwsbrief ontvangt u op uw PC, tablet of telefoon. Maar er zijn nog enkele leden die niet in het bezit zijn van deze moderne apparatuur. Omdat zij ook contributie betalen en anders niets meer meekrijgen van de gang van zaken en wat er te doen is, kopieer ik de nieuwsbrief en stuur hem naar Ger de Vrieze. Hij print de brief uit op papier en brengt hem rond.

Digitaal archief/Beeldbank

(contactpersoon Rudi Liebrand)

Er wordt gewerkt aan het uitbreiden van een digitaal archief. Hierin worden opgenomen alle documenten en teksten, foto's en afbeeldingen, films en video's. Schriftelijke materialen worden gescand en in pdf bewaard ('documentenarchief') bewegende beelden zoveel mogelijk gedigitaliseerd en in mp4 bewaard ('filmarchief') en foto's in jpg ('beeldbank'). Het digitale archief staat vooralsnog op drie harde schijven in ons Erfgoedlokaal en op twee privéschijven, zodat alles tenminste driemaal bewaard wordt.

De beeldbank is in 2025 uitgebreid met

- * 473 door Bart van Lent gescande foto's uit de collectie van de drukkerij Herberts
- * 675 door Huib de Vries en Rudi Liebrand gescande foto's uit de historische ansichtenverzameling van Frank Witjes. Hiervan waren er ongeveer 100 volledig nieuw in onze beeldbank en de rest is gescand ter vervanging van oudere kwalitatief mindere foto's.
- * 4581 door de werkgroep Westeraam (Wouter Gubbels, Ad de Frel, Tiny Jacobs, Rik Verburgt en Ruud Otter) geordende en van adressen voorziene digitale foto's uit de verzameling van de fotograaf Eijkelboom.

Per 31 december 2025 bevat de beeldbank 13.806 foto's

Het project digitalisering Weekblad De Betuwe vordert. In 2024 zijn de jaargangen 1889 t/m 1939 beschikbaar gekomen. Sponsoring door Auto Witjes heeft het mogelijk gemaakt in 2025 de jaargangen 1940 t/m 1959 te digitaliseren. De gedigitaliseerde jaargangen zijn in ons Erfgoedlokaal te doorzoeken.

In december hebben we alle papieren Betuwe's van 1959 t/m 2010 van Rozet Arnhem gekregen. Deze jaargangen zijn van veel betere kwaliteit – het zijn nl. volledige, goed ingebonden en recht afgesneden leggers - dan wat Marithaime al in bezit had (dat was onvolledig en deels nog losbladig). Een grote actie om geld te verwerven voor digitalisering van de jaargangen vanaf 1959 starten we in september 2026.

Beschikbaar is een elektronisch doorzoekbare index (in excel) van bezittingen van Marithaime zoals:

- bibliotheekboeken en
- artikelen;
- alle films;
- alle gefotografeerde plaatmaterialen en objecten ;
- veel al dan niet ontsloten archieven.

Zowel het digitale archief als de index zijn nog onvolledig, maar worden regelmatig bijgewerkt. De index is toegankelijk via de laptop die in het Erfgoedlokaal staat.

Ook in te zien in het Erfgoedlokaal zijn alle historische foto's uit de beeldbank. Leden kunnen foto's gratis bestellen; voor niet-leden wordt een bedrag van € 10,- per foto in rekening gebracht. Voor het beschrijven van niet ontsloten archieven worden nog medewerkers gevraagd.